

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	XIII
Przedmowa	XIX
Rozdział I. Źródła prawa pracy	1
§ 1. Zagadnienia ogólne	2
§ 2. Charakter prawny norm prawa pracy	5
§ 3. Źródła prawa pracy.....	5
I. Źródła powszechnego prawa pracy	5
1. Konstytucja	6
2. Ustawy i rozporządzenia	6
3. Umowy międzynarodowe	8
II. Specyficzne źródła prawa pracy	8
1. Układy zbiorowe pracy	8
2. Inne porozumienia zbiorowe	15
3. Regulamin pracy.....	15
4. Regulamin wynagradzania	17
5. Inne regulaminy.....	19
6. Statuty	19
III. Źródła prawa pracy o charakterze międzynarodowym (konwencje i zalecenia Międzynarodowej Organizacji Pracy, ustawodawstwo Unii Europejskiej, umowy międzynarodowe)	20
1. Konwencje i zalecenia MOP.....	20
2. Akty Unii Europejskiej.....	21
3. Umowy międzynarodowe.....	22
Rozdział II. Zasady prawa pracy	29
§ 4. Zagadnienia ogólne	31
I. Pojęcie i rodzaje zasad	31
II. Funkcje zasad prawa pracy	32
§ 5. Katalog zasad prawa pracy.....	32
I. Wolność pracy	33
II. Zasada swobody nawiązywania stosunku pracy	34
III. Zasada ochrony dóbr osobistych pracownika.....	35
IV. Zasada równości praw i równego traktowania w zatrudnieniu	37
V. Zakaz dyskryminacji w stosunkach pracy	39

VI. Zasada odpłatności za pracę	41
VII. Zasada prawa do wypoczynku	43
VIII. Prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	43
IX. Zaspokojenie potrzeb socjalno-bytowych	45
X. Ułatwienie podnoszenia kwalifikacji.....	46
XI. Zasada ochrony uprawnień pracowniczych.....	47
XII. Zasada wolności zrzeszania się w związki zawodowe i organizacje pracodawców	48
1. Związki zawodowe	48
2. Organizacje pracodawców.....	51
XIII. Partycypacja pracowników w zarządzaniu	52
XIV. Obowiązki pracodawców wobec związków zawodowych, samorządu załogi oraz rady pracowników	54
Rozdział III. Charakter prawny i nawiązanie stosunku pracy	61
§ 6. Charakter prawny stosunku pracy	63
§ 7. Nawiązanie umownego stosunku pracy	65
I. Podmioty stosunku pracy	65
1. Pracownik	65
2. Pracodawca	67
II. Umowa o pracę.....	68
1. Zawarcie umowy o pracę.....	68
2. Rodzaje umów o pracę.....	74
3. Treść umowy o pracę.....	81
III. Inne podstawy nawiązania stosunku pracy	83
1. Powołanie.....	83
2. Wybór.....	85
3. Mianowanie	87
4. Spółdzielcza umowa o pracę	89
Rozdział IV. Rozwiązanie, zmiana i wygaśnięcie stosunku pracy	103
§ 8. Rozwiązanie umowy o pracę	105
I. Rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron.....	105
II. Wypowiedzenie umowy o pracę	107
1. Wypowiedzenie umowy na okres próbny	109
2. Wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas określony	110
3. Wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony	112
III. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia.....	116
1. Rozwiązanie umowy o pracę przez pracodawcę z przyczyn zawinionych przez pracownika	116
2. Rozwiązanie umowy o pracę przez pracodawcę z przyczyn niezawinionych przez pracownika	118
3. Rozwiązanie przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia	121
§ 9. Zmiana treści umowy o pracę.....	122
I. Trwała zmiana (na czas nieokreślony)	122
II. Czasowa zmiana (na czas określony).....	125
§ 10. Wygaśnięcie stosunku pracy.....	127

§ 11. Roszczenia pracownika z tytułu wadliwego rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy	128
I. Roszczenia pracownika z tytułu nieprawidłowego wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę	129
II. Roszczenia pracownika i pracodawcy z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia	131
III. Roszczenia pracownika związane z wygaśnięciem umowy o pracę	133
IV. Wspólny skutek przyznania pracownikowi odszkodowania lub przywrócenia go do pracy.....	133
Rozdział V. Zwolnienia z przyczyn niedotyczących pracownika (zwolnienia grupowe).....	157
§ 12. Przesłanki zwolnień grupowych.....	158
§ 13. Tryb zwolnień przewidzianych ustawą.....	159
I. Wypowiedzenie umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika	159
II. Rozwiązanie w trybie porozumienia stron	161
§ 14. Szczególna ochrona przed zwolnieniami.....	161
I. Ochrona w razie zwolnień grupowych z przyczyn niedotyczących pracownika	162
II. Szczególna ochrona w razie zwolnień indywidualnych z przyczyn niedotyczących pracownika	163
§ 15. Świadczenia związane ze zwolnieniami grupowymi.....	164
§ 16. Ponowne zatrudnienie	165
Rozdział VI. Zakaz konkurencji	171
§ 17. Uwagi ogólne.....	172
§ 18. Zakaz konkurencji w czasie trwania stosunku pracy	173
§ 19. Zakaz konkurencji po ustaniu stosunku pracy	175
§ 20. Zakaz konkurencji w innych przepisach.....	178
Rozdział VII. Sytuacja prawna bezrobotnego	189
§ 21. Uwagi ogólne.....	190
§ 22. Pojęcie bezrobotnego.....	191
§ 23. Uprawnienia bezrobotnych	194
I. Zasiłek dla bezrobotnych	196
§ 24. Obowiązki bezrobotnych	199
§ 25. Obowiązki pracodawcy związane z zatrudnianiem	200
Rozdział VIII. Wynagrodzenie za pracę i inne świadczenia związane z pracą ...	205
§ 26. Wynagrodzenie za pracę	207
I. Pojęcie wynagrodzenia za pracę	207
II. Ustalenie wynagrodzenia za pracę	208
III. Systemy prawne regulowania wynagrodzenia za pracę	211
IV. Składniki wynagrodzenia za pracę.....	212
V. Ochrona wynagrodzenia za pracę.....	213
§ 27. Inne świadczenia związane z pracą	217

I. Wypłaty za czas niewykonywania pracy	217
1. Przerwy	218
2. Urlop wypoczynkowy i inne zwolnienia od pracy	218
3. Czasowa niezdolność do pracy	219
II. Odprawa rentowa lub emerytalna	219
III. Odprawa pośmiertna	220
IV. Wypłaty wyrównawcze	221
V. Świadczenia odszkodowawcze	221
Rozdział IX. Ochrona roszczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy	233
§ 28. Uwagi ogólne	234
§ 29. Niewypłacalność pracodawcy	237
I. Pojęcie niewypłacalności pracodawcy	237
II. Podmioty uprawnione do pomocy z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	238
§ 30. Roszczenie pracownicze w związku z niewypłacalnością pracodawcy	239
I. Rodzaje roszczeń zaspokajanych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	239
II. Tryb realizacji roszczeń pracowniczych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	240
Rozdział X. Czas pracy	245
§ 31. Czas pracy	246
I. Pojęcie czasu pracy	247
II. Wymiar i rozkład czasu pracy, okresy rozliczeniowe	248
1. Wymiar czasu pracy	248
2. Rozkład czasu pracy	250
3. Okresy rozliczeniowe	252
III. Systemy czasu pracy i elastyczna organizacja czasu pracy	253
1. Podstawowy czas pracy	253
2. Skrócony czas pracy	254
3. Przerwany czas pracy	254
4. Zadaniowy czas pracy	255
5. Równoważny czas pracy	255
6. Praca w ruchu ciągłym	256
7. Skrócony tydzień	256
8. Weekendowy system czasu pracy	256
9. Elastyczna organizacja czasu pracy	257
IV. Praca w nocy oraz w niedziele i święta	258
V. Praca w godzinach nadliczbowych	259
VI. Okresy odpoczynku i przerwy w pracy	261
Rozdział XI. Urlopy wypoczynkowe, bezpłatne i inne zwolnienia od pracy	267
§ 32. Urlopy wypoczynkowe	268
I. Pojęcie urlopu wypoczynkowego	268
II. Rodzaje urlopów wypoczynkowych	269

III. Nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego	270
IV. Wymiar urlopu wypoczynkowego	272
V. Zasady realizacji prawa do urlopu wypoczynkowego	273
§ 33. Urlopy bezpłatne	275
§ 34. Inne zwolnienia od pracy	276
I. Urlop opiekuńczy	277
II. Zwolnienie z powodu siły wyższej	277
III. Zwolnienia z rozporządzenia z 1996 r.	278
IV. Zwolnienia z ustawy o związkach zawodowych	280
V. Zwolnienia dla osób z niepełnosprawnościami	280
VI. Zwolnienia związane z innymi kościołami i wyznaniem	280
VII. Zwolnienia związana z obroną Ojczyzny	281
Rozdział XII. Odpowiedzialność porządkowa i dyscyplinarna pracownika	287
§ 35. Odpowiedzialność porządkowa	288
I. Charakter prawny odpowiedzialności porządkowej	288
II. Katalog kar porządkowych	288
III. Tryb nakładania kar porządkowych	289
IV. Środki odwoławcze	290
§ 36. Odpowiedzialność dyscyplinarna	291
Rozdział XIII. Odpowiedzialność materialna pracowników	295
§ 37. Odpowiedzialność materialna pracownika	296
§ 38. Odpowiedzialność pracownika za szkody wyrządzone pracodawcy	297
I. Przesłanki odpowiedzialności	297
1. Szkoda	297
2. Bezprawność	298
3. Wina	299
4. Związek przyczynowy	300
II. Odpowiedzialność pracodawcy za szkodę wyrządzoną przez pracownika osobie trzeciej	301
III. Wysokość odszkodowania	301
§ 39. Odpowiedzialność materialna pracownika za mienie powierzone	302
I. Przesłanki odpowiedzialności za mienie powierzone i zakres odpowiedzialności pracownika	303
II. Ciężar dowodu	304
III. Odpowiedzialność za szkodę w mieniu powierzonym	305
IV. Wspólna odpowiedzialność odszkodowawcza za mienie łącznie powierzone	306
Rozdział XIV. Uprawnienia pracowników związane z rodzicielstwem	317
§ 40. Uwaga ogólna	318
§ 41. Ochrona zdrowia pracujących kobiet	318
I. Prace wzbronione kobietom w ciąży i w okresie karmienia dziecka piersią	318
II. Przeniesienie kobiety w ciąży (lub karmiącej piersią) do innej pracy	320
III. Praca kobiet w ciąży w nocy, w godzinach nadliczbowych oraz delegowanie poza stałe miejsce pracy	321

IV. Opieka pracownika nad dzieckiem do lat czterech	322
§ 42. Ochrona stosunku pracy kobiet w okresie ciąży i urlopu macierzyńskiego	322
§ 43. Uprawnienia pracujących kobiet oraz pracujących mężczyzn związane z wychowaniem dzieci	324
I. Prawo do urlopu macierzyńskiego	325
II. Prawo do urlopu ojcowskiego	327
III. Prawo do urlopu rodzicielskiego	327
IV. Prawo do urlopu wychowawczego	329
V. Prawo do dodatku w okresie urlopu wychowawczego	332
VI. Prawo do zwolnień od pracy	333
Rozdział XV. Zatrudnianie i ochrona pracujących młodocianych	343
§ 44. Młodociany	344
I. Pojęcie młodocianego	344
II. Zatrudnianie młodocianych	344
§ 45. Ochrona zdrowia młodocianych	346
Rozdział XVI. Świadczenia pracy	351
§ 46. Uwagi ogólne	351
§ 47. Świadczenia pracy	352
I. Treść świadczenia pracy	352
II. Tryb wydawania świadczenia pracy	353
III. Wniosek o sprostowanie świadczenia pracy	355
IV. Odpowiedzialność odszkodowawcza pracodawcy	356
Rozdział XVII. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	365
§ 48. Zakres podmiotowy ustawy	367
I. Pojęcie wypadku przy pracy i pojęcie choroby zawodowej	367
1. Wypadek przy pracy	367
2. Choroba zawodowa	370
II. Odpowiedzialność za wypadki przy pracy	371
III. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	372
1. Jednorazowe odszkodowanie dla pracownika	373
2. Jednorazowe odszkodowanie dla rodziny zmarłego pracownika	374
3. Renta inwalidzka	374
4. Renta rodzinna	375
Rozdział XVIII. Spory indywidualne i zbiorowe w prawie pracy	383
§ 49. Uwaga ogólna	384
§ 50. Spór indywidualny i zasady jego rozstrzygania	385
I. Pojęcie sprawy z zakresu prawa pracy	385
II. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy	386
III. Pojęcie sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	394
IV. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	394
§ 51. Spór zbiorowy i zasady jego rozstrzygania	396
I. Pojęcie i przedmiot sporu zbiorowego	396
II. Strony sporu zbiorowego i sposoby ich reprezentacji	397

III. Tryb rozstrzygania sporów zbiorowych.....	398
IV. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy.....	401
Rozdział XIX. Przedawnienie roszczeń	409
§ 52. Pojęcie przedawnienia.....	409
§ 53. Bieg i terminy przedawnienia roszczeń.....	411
I. Terminy przedawnienia roszczeń	411
II. Zawieszenie i przerwanie biegu terminu przedawnienia	412
Rozdział XX. Wybrane zagadnienia z pracowniczych ubezpieczeń społecznych	419
§ 54. Zagadnienia ogólne	420
§ 55. Obowiązek ubezpieczenia społecznego oraz obowiązki pracodawcy i pracownika	421
§ 56. Składki na ubezpieczenie społeczne.....	423
§ 57. Świadczenia pieniężne z tytułu choroby i macierzyństwa.....	424
I. Świadczenia pieniężne z tytułu choroby	425
1. Zasiłek chorobowy (art. 4–17 ZasiłkiU)	425
2. Świadczenie rehabilitacyjne (art. 18–22 ZasiłkiU).....	427
3. Zasiłek wyrównawczy (art. 23–26 ZasiłkiU).....	428
II. Świadczenia pieniężne z tytułu macierzyństwa	428
1. Zasiłek macierzyński (art. 29–31 ZasiłkiU).....	428
2. Zasiłek opiekuńczy (art. 32–35 ZasiłkiU)	430
III. Zasiłek pogrzebowy	431
IV. Postępowanie w sprawach zasiłków	432
§ 58. Pracownicze programy emerytalne (PPE).....	433
§ 59. Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK).....	436
Indeks rzeczowy.....	447